

کاري نکنيم که «مخالف» به «معاند» تبديل شود

جامعه‌اي که در آن کسي از حذف ديگري لذت ببرد، پيشرفت نمي‌کند...

رئيس جمهوري در مراسم پاياني سي و سومين دوره کتاب سال:

کاري نکنيم که «مخالف» به «معاند» تبديل شود

جامعه‌اي که در آن کسي از حذف ديگري لذت ببرد، پيشرفت نمي‌کند

حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی عصر یکشنبه در آیین اختتامیه سی و سومین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و بیست و سومین دوره جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران که در تالار وحدت برگزار شد اظهار داشت: لازمه نقد، مدارا و عدم حذف یکدیگر است. وی افزود: وجود اندیشه مخالف عیب نیست، باید کاری کنیم که مخالف ما معاند نباشد.

دکتر روحانی در ادامه به بحث انتخابات هفتم اسفندماه اشاره کرد و با تأکید بر اینکه اصحاب اندیشه باید مردم را برای مشارکت در انتخابات تشویق کنند، گفت: حتی اگر شرایط ایده آل کسی نباشد؛ همه باید پای صندوق های رای بروند و سرنوشت زیباتری را برای کشور رقم بزنند.

دکتر روحانی در بخش دیگری از سخنان خود کتاب و کتابخوانی را یکی از معیارهای توسعه فرهنگی و توسعه کشور در مفهوم عام آن برشمرد و اظهار داشت: بی‌تردید کتاب یکی از شاخص‌های رشد جامعه در عرصه‌های فرهنگی و سیاسی است.

رئیس جمهوري با اشاره به آمار ارایه شده از سوي وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامي درباره کاهش شاخص‌های کیفی نشر کتاب، تصریح کرد: اگر حال نشر و فروش کتاب در جامعه خوش نباشد به معنای آن است که جامعه ما در مسیر رشد و تعالی با مشکل مواجه خواهد بود.

دکتر روحانی با طرح این سوال که در نشر و مطالعه کتاب با مشکل مواجه‌ایم و چگونه باید جامعه را تشویق به مطالعه کتاب کرد؟، خاطر نشان ساخت: هر موضوع اجتماعی که در مسیر رقابت قرار نداشته باشد، رشد نخواهد کرد. تألیف و انتشار کتاب در کشور نیز باید در مسیر رقابت قرار گیرد و این رقابت نه تنها در عرصه داخلی بلکه باید در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی تعریف شود.

رئیس جمهوري به دوراني اشاره کرد که کتاب‌های اسلامي منتشر شده در منطقه و جهان بویژه از سوي نویسندگان معروف در فاصله کمی در کانون‌های نشر و بررسی کتاب مثل قم ترجمه و منتشر می‌شدند و گفت: آیا امروز هم چنین رقابتی در داخل کشور و در جهان اسلام وجود دارد؟

دکتر روحانی اضافه کرد: در هر کتاب باید حرف نو و جدیدی وجود داشته باشد. امروز که به برکت فضای مجازی تتبع، آسان‌تر از گذشته شده، آیا تألیفات نیز به معنای واقعی خود حاوی سخن نو، تولید علم جدید و اندیشه نو هستند.

رئیس جمهوري شرط تولید اندیشه و سخن نو در علوم و عرصه‌های مختلف را وجود فضای باز و آزاد عنوان کرد و اظهارداشت: نقاد و مؤلف نباید برای آینده پس از نشر سخن جدید خود نگرانی و خوف داشته باشد.

دکتر روحانی میزان تعالی فکری جامعه را در ارتباط مستقیم با میزان آزادی بیان و آزادی فضاهای دانشگاهی و علمی و نشر، نویسندگی و تحقیق دانست و تصریح کرد: باید توجه داشته باشیم که هیچ‌کس معصوم نیست و اگر امروز سخنی گفت شاید فردا اندیشه دیگری به ذهنش خطور کند که سخن امروز را نقد و یا نقض کند. رئیس جمهوري خاطر نشان کرد: نقد در فضایی قابل تأمل است که کسی به فکر حذف دیگری نباشد و همه در سایه تحمل به تضارب آراء احترام بگذارند و از فواید این تضارب آراء استفاده کنند. اگر در جامعه‌ای کسی از حذف دیگری لذت ببرد، آن جامعه پیشرفت نخواهد کرد و به تجربه نیز دیده‌ایم که جوامعی پیشرفت می‌کنند که در آنها نقد و ارایه نظر آزاد باشد.

دکتر روحانی با اشاره به اینکه در آستانه سالروز پیروزی انقلابی هستیم که شعار اصلی‌اش آزادی بوده و هست، گفت: در سی و هفت سال گذشته یکی از افتخارات بزرگ ما نقد و بیان آزادانه نظرات بوده است. البته ما هنوز نیازمند تبیین و تفسیر کامل مفاهیمی مثل انقلاب و انقلابی بودن هستیم. رئیس جمهوری با طرح این سوالات که نیازمند آن هستیم که همچنان به تبیین این بپردازیم که چه کسی انقلابی است، انقلاب به چه معناست و تداوم راه انقلاب چیست؟، ادامه داد: همه ما به خیابان‌ها آمدم و شعار استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی ایران سر دادیم و اساساً انقلاب را با این سه واژه مهم تبیین کردیم اما همچنان لازم است مفهوم آزادی را تفسیر کرده و درباره استقلال، جمهوریت و اسلامیت بحث کنیم.

دکتر روحانی اظهار داشت: در این مسیر باید وجود افکار متفاوت و مختلف را بپذیریم و بدانیم که وجود اندیشه مخالف و منتقد عیب نیست، بلکه باید کاری کنیم که مخالف ما معاند نباشد. مخالف کسی است که دارای فکر و اندیشه خاص است و اساساً امکان این وجود ندارد که همه را در یک مسیر و خط فکری قرار دهیم.

علی جنئی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم اظهار کرد: همایش کتاب سال درخت پرباری است که در سی و سومین سال خود با متانت و به دور از هیاهوی معمول دیگر رویدادهای فرهنگی به معرفی آثار شاخص می‌پردازد.

وی کمبود و معرفی‌نشدن آثار فاخر را یکی از نقاط ضعف حوزه نشر دانست و گفت: جایزه کتاب سال مرجع قابل اتکایی برای استفاده از آثار فاخر در رشته‌های مختلف به شمار می‌آید و می‌تواند مخاطبان را به سوی بهترین پدیدآورندگان هدایت کند.

جنئی ادامه داد: تعداد عناوین کتاب‌های چاپ شده در هر سال نسبت به سال قبل آن، افزایش تصاعدي داشته است، اگرچه شمارگان کتاب‌ها کاهش یافته و مشکلات چاپ همچنان پابرجا هستند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار کرد: امروز نه تنها پدیدآورندگان بلکه فروشندگان و توزیع‌کنندگان کتاب نیز دچار مشکل هستند. بنابراین در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یارانه مصرف‌کنندگان به سمت فروشندگان کتاب سوق داده شده است. همچنین به همین منظور، طرح کتاب‌فروشی به وسعت ایران آغاز شد و در دهه فجر تا عید نوروز با عنوان عیدانه کتاب ادامه دارد؛ طرح عیدانه کتاب طرح انگیزه‌بخش برای اختصاص بخشی از هزینه‌های خانوار به کتاب به شمار می‌آید.

وی فعال ساختن اقتصاد فرهنگ و مشارکت بخش خصوصی در حوزه نشر را یکی دیگر از اقدامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دوره جدید عنوان کرد و گفت: در این راستا، واگذاری امور به تشکلهای نشر را در دستور کار خود قرار داده‌ایم. همچنین در این زمینه صدور مجوز نشر و انتشار کتاب‌ها را به برخی استان‌ها واگذار کرده‌ایم؛ همه این فعالیت‌ها برای کوتاه کردن فرایند چاپ کتاب راه‌اندازی شده‌اند.

جنئی توضیح داد: راه‌اندازی سامانه شناسایی اهل قلم از دیگر اقدامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شمار می‌آید؛ با راه‌اندازی این سامانه، علاوه بر شناسایی شدن این قشر از جامعه، مسائل رفاهی، حقوقی و بیمه اهل قلم مورد توجه قرار گرفت و ادامه خواهد داشت.

این مقام عالی‌رتبه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توضیح داد: در راستای واگذاری امور به بخش خصوصی اقدام به برگزاری جشنواره‌های پایتخت کتاب ایران، روستاها و عشایر دوستدار کتاب و تقدیر از افراد برگزیده در ترویج کتابخوانی کرده‌ایم.

جنئی با بیان اینکه جایزه کتاب سال، جایزه‌ای معتبر و صاحب‌نام در تقویم رویدادهای داخلی و خارجی به شمار می‌آید گفت: در جایزه کتاب سال فقط کتاب‌های چاپ اول منتشر شده یک سال گذشته ارزیابی می‌شوند. در چرخه داورها از داوران خبره بهره گرفته می‌شود. کتاب‌هایی که در این جایزه، به عنوان کتاب‌های برتر شناخته می‌شوند در جرگه کتاب‌های برتر از نظر محتوایی قرار می‌گیرند.

محسن جوادی، دبیر جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، نخستین سخنران این مراسم، در توضیح اهمیت نقد کتاب گفت: اینکه معجزه جاویدان اسلام یعنی کلام‌الله مجید از جنس کتاب است تصادفی نیست بلکه ریشه در مدنیت اسلام دارد. وی افزود: رئیس جمهوری در اختتامیه جایزه کتاب سال، در دوره قبل بر نقد کتاب تأکید کرد که این سخن درستی است. اندیشه که بن‌مایه کتاب است تنها از نقد، جان گرفته و پویا و بارور می‌شود. در این راه منتقدان همکار نویسندگان برای تالیف هرچه بهتر کتاب هستند. به همین دلیل، خانه کتاب امکان نقد کتاب را در 12 فصلنامه نقد کتاب فراهم آورده است.

جوادی در ادامه سخنان خود به ارایه گزارشی از روند برگزاری سی و سومین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و بیست و سومین دوره جایزه جهانی کتاب سال پرداخت و گفت: در بخش داخلی، پس از فراخوان کتاب سال که برای بیش از 6

هزار ناشر و بیش از 6 هزار مولف ارسال شد، برای نخستین بار ثبت نام به طریق الکترونیکی و از طریق سایتی اختصاصی انجام گرفت و به این طریق بیش از 5 هزار و 300 اثر به دبیرخانه جایزه رسید. بیشترین کتاب ها ابتدا در حوزه های فلسفه و روان شناسی و پس از آن دین بودند.

در آیین اختتامیه سی و سومین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و بیست و سومین دوره جایزه جهانی کتاب، سیدعباس صالحی، معاون فرهنگی وزیر ارشاد، دکتر حسام الدین آشنا، مشاور رئیس جمهوری در امور فرهنگی، محمد نهاوندیان، رئیس دفتر رئیس جمهوری، مجید غلامی جلیسه، مدیرعامل موسسه خانه کتاب، محمدعلی مهدوی راد، دبیر علمی جایزه کتاب سال، محسن جوادی، دبیر علمی جایزه جهانی کتاب سال، دکتر سیدرضا صالحی امیری، رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی، امیرمسعود شهرام نیا، مدیرعامل موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران، حجت الاسلام والمسلمین احمد احمدی، رئیس انتشارات سمت و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، حسین فریدون، دستیار ویژه رئیس جمهوری و سید محمود دعایی، مدیر مسئول موسسه اطلاعات حضور داشتند. رئیس جمهوری در این مراسم با اهداء لوح از 10 نفر از برندگان جوایز سی و سومین دوره کتاب سال و 10 نفر از برندگان جوایز

بیست و سومین دوره کتاب سال جهانی جمهوری اسلامی ایران قدردانی کرد.

برگزیدگان:

برگزیدگان سی و سومین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی به شرح زیر معرفی شدند:

الف) کلیات

فهرست نویسی

1. فهرست کتاب های فارسی شده چاپی، پژوهش و تدوین: فرشته ناصری، مهین فضائی جوان، محمدکریم رحمانی پور و حمزه کاهانی، زیر نظر: سیدمحسن ناجی نصرآبادی، مشهد: بنیاد پژوهش های اسلامی، 1393، 8 ج.

ب) دین

فقه و اصول

2. أنوار الفقاهه، تألیف حسن بن جعفر کاشف الغطاء، تحقیق: المركز العالي للعلوم و الثقافة، مرکز احیاء التراث الاسلامی، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، 1393، 10 ج.

ج) زبان

زبان های باستانی

3. فرهنگ ریشه شناسی زبان فارسی، تألیف محمد حسن دوست، تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، گروه نشر آثار، 1381، 5 جلد.

د) هنر

معماری و شهرسازی

4. گذری بر معماری متقدم مسلمانان، تألیف آرچیبالد کمرون کرسول، بازنگری: جیمز الن، ترجمه مهدی گلچین عارفی، تهران: مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری، متن، 1393، چهارده، 418 ص.: مصور.

فیلم نامه

5. هفت فیلم نامه از اصغر فرهادی، نوشته اصغر فرهادی، تهران: نشر چشمه، 1393، 688 صفحه، مصور.

ادبیات زبان‌های دیگر

6. نامه‌های پرتب‌وتاب، خورخه لوئیس بورخس، ترجمه نجمه شبیری، تهران: نشر مشکی، 1393، 376 ص.: مصور (رنگی).

و) تاریخ و جغرافیا

تاریخ

در بخش ترجمه دو کتاب زیر به صورت مشترک انتخاب شدند:

7. نامه سرگشاده به اسکندر کبیر، تألیف پی‌یر بریان، ترجمه مهشید نونهالی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه، 1393، 216 ص.

8. استالین، تألیف ادوارد رادزینسکی، ترجمه آبتین گلکار، تهران: نشر ماهی، 1393، 680 ص + 48 ص.: مصور.

ز) کودک و نوجوان

علوم و فنون

9. پستانداران ایران ج 2: سگ‌سانان و کفتارها، تألیف علی گلشن، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، 1393، مصور.

کلیات

10. تاریخ ادبیات کودکان ایران: ادبیات کودکان در روزگار نو (1340-1357)، تألیف محمدهادی محمدی و زهره قایینی، تهران: چیستا، 10جلد، 1381-1393، مصور.

در ضمن یکی از کتابهای انتشارات اطلاعات با عنوان « سلامت در جمهوری اسلامی ایران » تألیف باقر لاریجانی، علیرضا مرندی، فریدون عزیزی، حمیدرضا جمشیدی و همکاران، 2 ج: جدول، نمودار، نقشه، شایسته تقدیر شناخته شد.